

শুৱালকুছি বুদ্ধৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়, শুৱালকুছি
SUALKUCHI BUDRAM MADHAB SATRADHIKAR COLLEGE, SUALKUCHI
Affiliated to Gauhati University

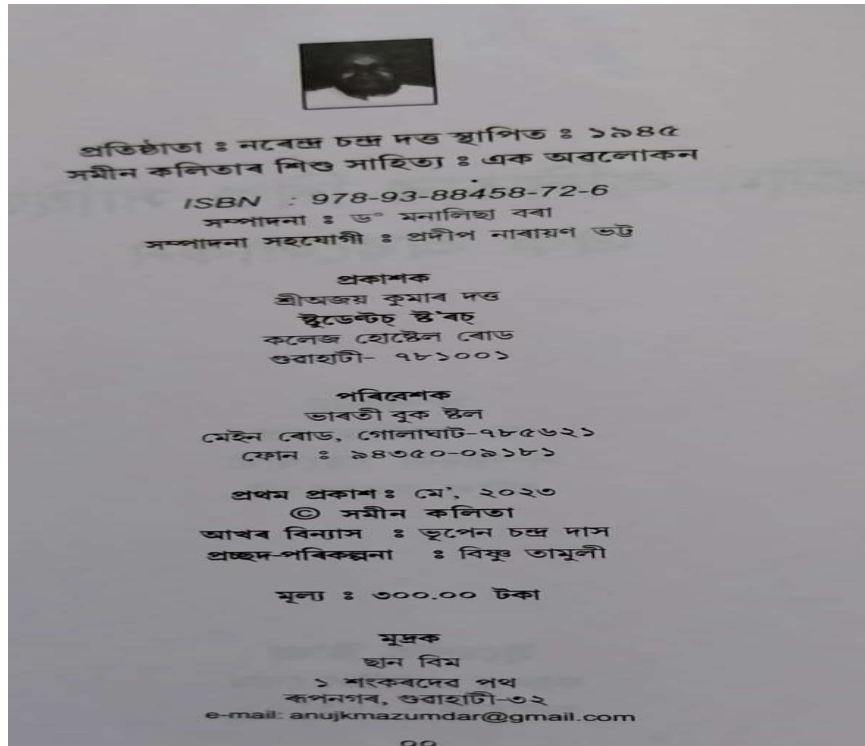
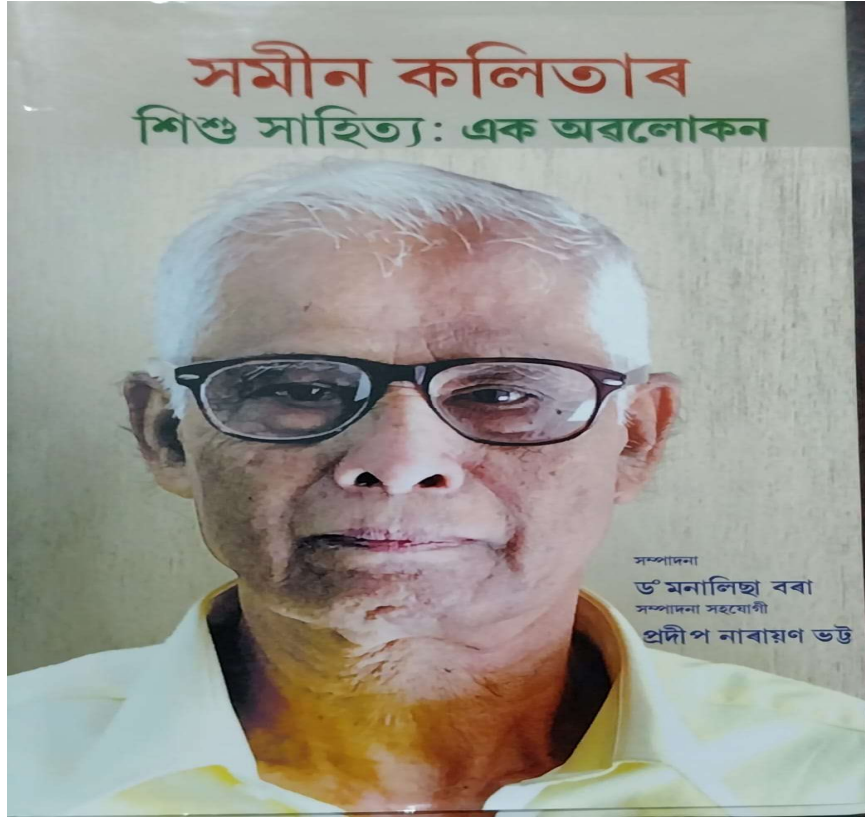

Supporting Documents for
NAAC Self Study Report (SSR)
(3rd. Cycle) Period: 2018–2023)

Criterion: III	RESEARCH, INNOVATIONS & EXTENTION
Key Indicator: 3.3	RESEARCH PUBLICATION AND AWARDS
Matric Number: 3.3.2	Link to the uploaded papers, the first page/full paper(with author and affiliation details)on the institutional website

Submitted by:
SBMS College, Sualkuchi

PHOTO COPY OF BOOKS/CHAPTER/ARTICLE
(2022-2023)

BHINNA DRISTIKUN : A Collection of Research base Articles
written by **Dr. Bijoy Krishna Doley & Published by Mr. Ritu**
Borgohain on behalf of Ramdhenu Printing, Dowarah Chuk,
Dibrugarh-04.
First Edition: September, 2022 Price : 170/-

ISBN : 978-93-92610-05-9

প্রকাশক
বিত্ত বৰগোহাঁই
বামধেনু প্রিন্টিং, দুৱৰাচুক, ডিব্ৰুগড়-৭৮৬০০৪

প্রথম প্রকাশ
ছেপ্টেম্বৰ, ২০২২

গ্রন্থস্বত্ব
গ্রন্থকাৰৰ হাতত সংৰক্ষিত

প্রচ্ছদ
ড° সচিদানন্দ শইকীয়া

মূল্য : ১৭০/- টকা

A note of sorry and gratitude:
Despite all our efforts to make this book error free, there are every possibilities of printing mistake/mistakes due to overlap/lack of time. We look forward to overcome all the shortfalls of the book, if any. Therefore, we request and expect from all our readers to inform us/bring the shortfalls to our notice, which will help us to make the next edition of this book better and error free. We also expect valuable suggestions to make the next edition of this book far better.

মুদ্রণ : বামধেনু প্রিন্টিং, দুৱৰাচুক, ডিব্ৰুগড়-৭৮৬০০৪, ফোন : ৭০০২৯০৮২৬২

কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ ৰাজ্যিক মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়
Krishna Kanta Handiqui State Open University

স্নাতকোত্তৰ কলা (Master of Arts)

POSTGRADUATE
SELF LEARNING MATERIAL (SLM)

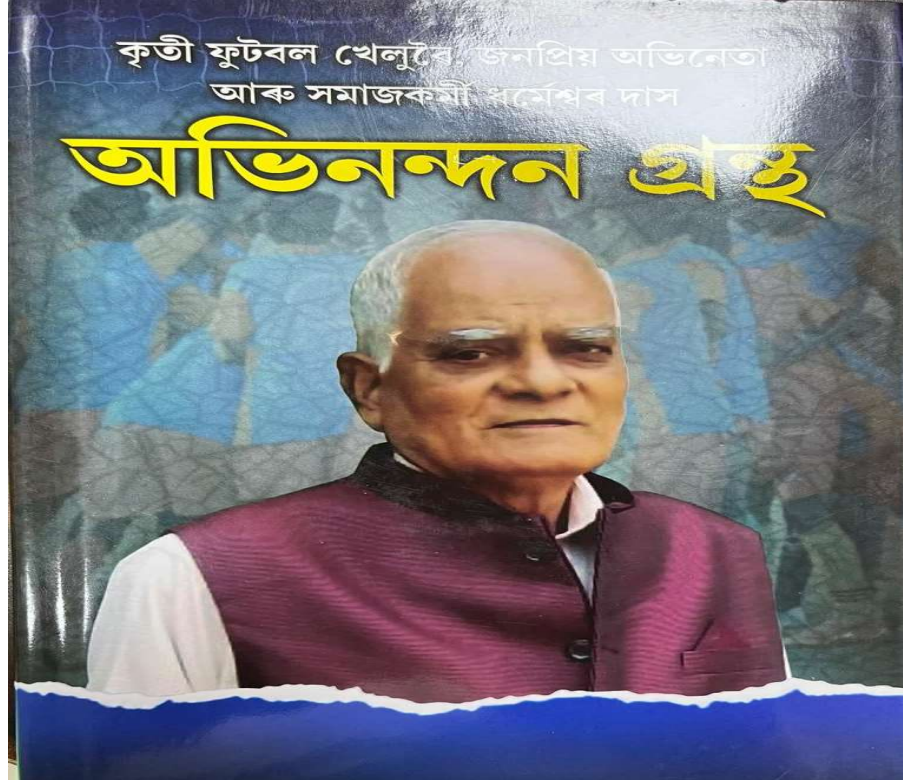
PGAS S3 04
(Language)

ধ্বনিবিজ্ঞান আৰু অসমীয়া
ধ্বনিতত্ত্ব
অসমীয়া
ASSAMESE

বিষয় সূচী

	পৃষ্ঠা নং
অধ্যায় ১ : ধ্বনিবিজ্ঞানৰ চমু পৰিচয় ধ্বনি : সাধাৰণ পৰিচয়; ধ্বনিবিজ্ঞানৰ সাধাৰণ পৰিচয়	৭ - ১০
অধ্যায় ২ : ধ্বনিবিজ্ঞানৰ শাখা-প্ৰশাখা ধ্বনিবিজ্ঞানৰ শাখা-প্ৰশাখাসমূহ; উচ্চাৰণাত্মক ভাষাবিজ্ঞান, ধ্বনিবিজ্ঞান বা শব্দধ্বনি বিজ্ঞান, শ্ৰবণাত্মক ধ্বনিবিজ্ঞান	১১ - ১৫
অধ্যায় ৩ : ধ্বনিবিজ্ঞান আৰু ধ্বনিতত্ত্ব ধ্বনিবিজ্ঞানৰ আলোচনাত বাগিন্দ্ৰিয়ৰ ভূমিকা; ধ্বনিৰ উচ্চাৰণ, উচ্চাৰণৰ স্থান আৰু কৰণ অনুযায়ী ধ্বনিৰ প্ৰকাৰ, ধ্বনিতত্ত্ব আৰু শ্ৰবণ, ধ্বনিতত্ত্বৰ পৰিচয় : বাগধ্বনি আৰু বাগধ্বনিৰ শ্ৰেণীবিভাজন; স্বৰধ্বনি, ব্যঞ্জনধ্বনি	১৬ - ২৯
অধ্যায় ৪ : ধ্বনি, বৰ্ণ-বিশিষ্ট ধ্বনি, উপধ্বনি ধ্বনিৰ অৰ্থ; বৰ্ণ-বিশিষ্ট ধ্বনি; উপধ্বনি	৩০ - ৫১
অধ্যায় ৫ : অসমীয়া ভাষাৰ অনুক্রম বৰ্ণ আৰু উপহিত বৰ্ণ অনুক্ৰম ধ্বনি বা বৰ্ণ; উপহিত বৰ্ণ	৫২ - ৫৯
✓ অধ্যায় ৬ : অসমীয়া ভাষাৰ স্বৰধ্বনি, শ্ৰেণী বিভাজন আৰু স্বৰধ্বনিৰ বিৰোধী প্ৰয়োগ স্বৰধ্বনিৰ পৰিচয়; স্বৰধ্বনিৰ শ্ৰেণী বিভাজন, স্বৰধ্বনীৰ বিৰোধী প্ৰয়োগ	৬০ - ৬৯
✓ অধ্যায় ৭ : অসমীয়া ভাষাৰ ব্যঞ্জনধ্বনি, শ্ৰেণী বিভাজন আৰু ব্যঞ্জনধ্বনিৰ বিৰোধী প্ৰয়োগ ব্যঞ্জনধ্বনিৰ পৰিচয়; ব্যঞ্জনধ্বনিৰ শ্ৰেণী বিভাজন, ব্যঞ্জনধ্বনিৰ বিৰোধী প্ৰয়োগ	৭০ - ৮৩
✓ অধ্যায় ৮ : অসমীয়া ভাষাৰ ধ্বনি আৰু আখৰমালা অসমীয়া ভাষাৰ আখৰমালা : চমু পৰিচয়; অসমীয়া ভাষাৰ স্বৰধ্বনি আৰু আখৰমালা, অসমীয়া ভাষাৰ ব্যঞ্জনধ্বনি আৰু আখৰমালা	৮৪ - ৯৩
অধ্যায় ৯ : অসমীয়া ধ্বনিৰ ঐতিহাসিক বিকাশ প্ৰত্নলিপিয়প্ৰত্নলেখ; চৰ্যাপদ আৰু অন্যান্য লিখিত সাহিত্য শ্ৰেণীত পৰিলক্ষিত হোৱা ধ্বনিৰ বিকাশ; অন্যান্য প্ৰান্তত পৰিলক্ষিত হোৱা ধ্বনিৰ ঐতিহাসিক বিকাশ	৯৪ - ১১৯
✓ অধ্যায় ১০ : অসমীয়া ভাষাৰ সৈতে মাগধীয়া ভাষাৰ (বাংলা, ওডিআ আৰু মৈথিলী) ধ্বনিমালাৰ তুলনা অসমীয়া আৰু বাংলা ধ্বনিৰ তুলনা; অসমীয়া আৰু বাংলা ভাষাৰ স্বৰধ্বনিৰ তুলনা, অসমীয়া আৰু বাংলা ভাষাৰ ব্যঞ্জনধ্বনিৰ তুলনা, অসমীয়া আৰু ওডিআ ধ্বনিৰ তুলনা; অসমীয়া আৰু ওডিআ স্বৰধ্বনিৰ তুলনা, অসমীয়া আৰু ওডিআ ব্যঞ্জনধ্বনিৰ তুলনা, মৈথিলী ভাষাৰ এক চমু পৰিচয়	১২০ - ১৪২

অধ্যায় ১১ : অসমীয়া ধ্বনিত আৰু ভিন্ন উপাদান	১৪৩ - ১৫৩
আৰু ভিন্ন ভাষা পৰিয়াল আৰু অসমীয়া ভাষাৰ ওপৰত তাৰ প্ৰভাৱ; অসমত প্ৰচলন থকা বিভিন্ন আৰু ভিন্ন ভাষাৰ ধ্বনিয়ে কি ধৰণে অসমীয়া ভাষাৰ ধ্বনিক প্ৰভাৱিত কৰিছে	
অধ্যায় ১২ : আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ধ্বনিলিপি আৰু লিপ্যন্তৰ	১৫৪ - ১৬৬
আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ধ্বনিলিপি এটি আলোচনা; আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ধ্বনিলিপিৰ প্ৰয়োজনীয়তা; আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ধ্বনিলিপিৰ সহায়ত লিপ্যন্তৰকৰণ	
অধ্যায় ১৩ : অসমীয়া আখৰ-জোঁটনি	১৬৭ - ১৮০
অসমীয়া আখৰ-জোঁটনি : এক সাধাৰণ পৰিচয়; অসমীয়া আখৰ-জোঁটনিৰ ক্ৰম বিকাশ; অসমীয়া আখৰ-জোঁটনিৰ সমস্যা; আখৰ-জোঁটনিৰ সমস্যা আৰু সমাধানৰ উপায়, বিদেশী শব্দৰ লিপ্যন্তৰকৰণ	
অধ্যায় ১৪ : বিজ্ঞান, প্ৰযুক্তি আৰু অসমীয়া ধ্বনি ধ্বনিৰ উচ্চাৰণগত দিশ আৰু লেখনৰ দিশত বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিৰ প্ৰায়োগিক দিশ	১৮১ - ১৯৭
বিজ্ঞান-প্ৰযুক্তি আৰু অসমীয়া ধ্বনি; ধ্বনিবিজ্ঞানৰ পৰিচয় আৰু ইয়াৰ বিভাগসমূহ, তৰংগ ধ্বনিবিজ্ঞানৰ প্ৰয়োজনীয়তা, তৰংগ ধ্বনিবিজ্ঞানৰ সহায়ত বাগধ্বনিৰ বৈশিষ্ট্য নিৰ্ণয়, ধ্বনিবিজ্ঞান অধ্যয়নত ব্যৱহৃত বিভিন্ন যন্ত্ৰ-পাতি আৰু শেহতীয়া অগ্ৰগতি, অসমীয়া ভাষাৰ লেখনৰ দিশত বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিৰ ব্যৱহাৰ; কম্পিউটাৰ আৰু অসমীয়া ভাষা লেখন সঁজুলি, ইউনিক'ড, অসমীয়া অনলাইন আৰু চফটৱেৰৰ অভিধান ইত্যাদি	
প্ৰসঙ্গ পুথি	১৯৮ - ২০০

ABHINANDAN GRANTHA : A book on the life and accomplishments of a popular Sports personality, Actor and Social worker Sjt. Dharmeswar Das, edited by Babul Das, Bhabesh Das and Dr. Dipul Kr. Das & published by his family members and printed at Holy Graphics, Sualkuchi.

First Edition : January, 2023

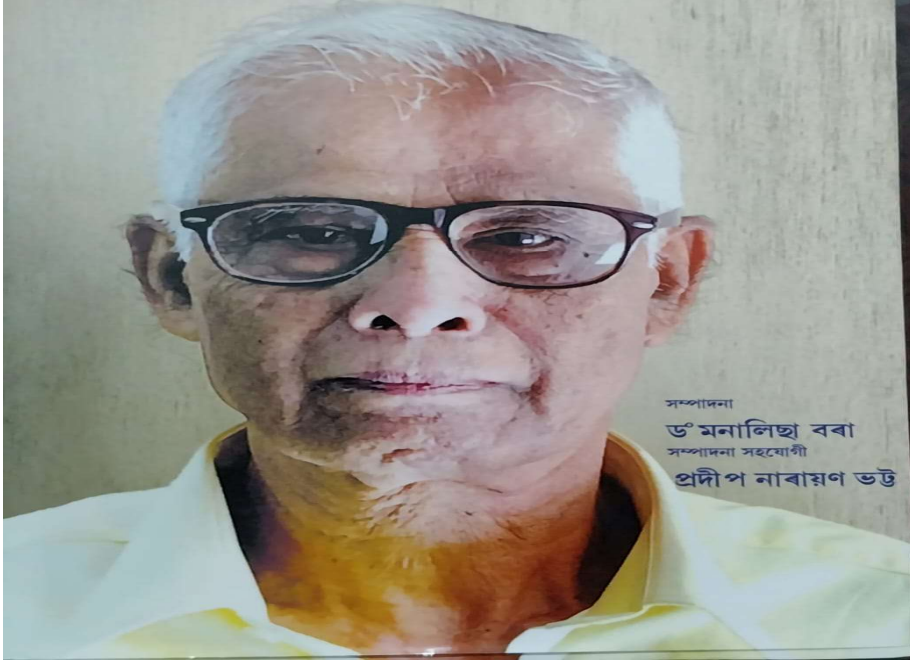
Price : 300/-

কৃতী ফুটবল খেলুৱৈ, জনপ্ৰিয় অভিনেতা
আৰু সমাজকৰ্মী ধৰ্মেশ্বৰ দাস

অভিনন্দন গ্ৰন্থ

- প্ৰকাশক : ধৰ্মেশ্বৰ দাস বিয়য়ক অভিনন্দন গ্ৰন্থ প্ৰণয়ন সমিতি
কুলহাটী, কামৰূপ (অসম), পিন : ৭৮১১০৪
- গ্ৰন্থস্বত্ব : অভিনন্দন গ্ৰন্থ প্ৰণয়ন সমিতি আৰু পৰিয়ালবৰ্গ
- প্ৰথম প্ৰকাশ : জানুৱাৰী, ২০২৩
- বেটুপাত : দিপাংকৰ মেধি
অক্ষৰ বিন্যাস : শিখাৰাণী কলিতা
অংগসজ্জা : দিপাংকৰ মেধি
- মূল্য : ৩০০/- টকা
- মুদ্ৰণ : হ'লি গ্ৰাফিক্স
শঙ্কৰ মন্দিৰ ৰোড
শুৱালকুছি, কামৰূপ অসম
ফোন নং : ৯১০১৪১৪২৪৩
- ধৰ্মেশ্বৰ দাস অভিনন্দন গ্ৰন্থ | ২

সমীন কলিতাৰ শিশু সাহিত্য: এক অৱলোকন

সম্পাদনা
ড° মনালিছা বৰা
সম্পাদনা সহযোগী
প্ৰদীপ নাৰায়ণ ভট্ট

দুখন মনোৰম শিশু গ্ৰন্থ : 'মানুহৰ বিচাৰ' আৰু 'ভাগ্যচক্ৰ' অতুল চন্দ্ৰ দাস

সমীন কলিতা অসমীয়া সাহিত্যৰ এটি পৰিচিত নাম। জাতীয় সাহিত্যৰ বিকাশৰ যাত্ৰাত তেওঁৰ উল্লেখনীয় অৱদান চৰ্চা আৰু বিচাৰৰ বিষয় হৈ থাকিব। তেওঁৰ ৰচনাৰাজিৰ সামগ্ৰিক বিচাৰ কৰিলে ইয়াৰ বিষয়ৰ বিস্তৃতি, মান, শৈলী আৰু প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে সন্টালনিকৈ অৱগত হোৱাৰ অৱকাশ আছে যদিও এই চমু আলোচনাত তাৰ সুযোগ নাই। ইয়াত লেখকৰ দুখন স্বপ্নাৱয়বী গ্ৰন্থৰ পৰিচয় এটা দাঙি ধৰাৰহে প্ৰয়াস আছে।

লেখকে ভালেসংখ্যক শিশু উপযোগী গ্ৰন্থ ৰচনা কৰি কৃতিত্বৰ স্বাক্ষৰ ৰাখিছে। এইবোৰৰ ভিতৰত 'মানুহৰ বিচাৰ' আৰু 'ভাগ্যচক্ৰ' দুখন অন্যতম ৰচনা। 'মানুহৰ বিচাৰ' তিনিটা কাহিনীৰ সমষ্টি। 'নতুন জীৱন' শীৰ্ষক প্ৰথম কাহিনীটোত ভোগৰজা, মাধৱীলতা, জুকোঁৱৰ আৰু বাওকোঁৱৰৰ কাহিনী আছে। মাধৱীলতাৰ সৈতে ভোগৰজাৰ এখন সুখৰ সংসাৰ। মাধৱীলতা কামে-কাজে সুকাঠী। কিন্তু তেওঁ বেছিদিন এই পৃথিৱীত সুখ ভোগ কৰিব নোৱাৰিলে। জুকোঁৱৰ আৰু বাওকোঁৱৰক শিশু অৱস্থাতে এৰি তেওঁ ইহলোক ত্যাগ কৰিলে। মাধৱীলতাই ৰজাক শপত দি গৈছিল যদিও তেওঁৰ মৃত্যুৰ পিছত ৰজাই দ্বিতীয় বিবাহ কৰায়।

ভোগ ৰজাৰ দ্বিতীয় পত্নীৰ নাম লাহৰি। প্ৰথমাৱস্থাত তেওঁ আদৰ্শ নাৰী হিচাপে চিনাকি দিছে যদিও মালিনীৰ প্ৰৰোচনাত তেওঁৰ জীৱনৰ পট পৰিৱৰ্তন হয়। ফলত লাহৰিৰ লালসাৰ জুইত ভোগৰজা জাহ যায়। লাহৰিৰ কথামতে ৰজাই প্ৰথমা পত্নীৰ পুত্ৰ জুকোঁৱৰ আৰু বাওকোঁৱৰক হত্যা কৰাৰ নিৰ্দেশ দিয়ে।

‘সাউদৰ পুতেকৰ সাধু’ : এটি আলোচনা

দিলীপ কুমাৰ শৰ্মা

‘সাউদৰ পুতেকৰ সাধু’ সমীন কলিতাৰ এখন মনোগ্ৰাহী সাধুকথাৰ পুথি। পুথিখনত উল্লেখ থকা মতে কলিতাই সাধুবোৰৰ নিজস্ব ৰূপ দিছে। সাধুবোৰৰ শাৰীৰিক ৰূপ নিটোল আৰু শিশুৰ চিত্তাকৰ্ষক। অকল শিশু বুলিয়েই নহয়, বয়স্কজনকো এই সাধুবোৰে আমোদ দিব পাৰে। ইয়াৰ প্ৰধান কাৰণ লেখকৰ আকৰ্ষণীয় প্ৰকাশভংগী।

অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জীত সাধুকথাসমূহক মৌখিক সাহিত্যৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে। মৌখিক সাহিত্য চহা জীৱনৰ সৃষ্টি। সেই হিচাপতে লিখিত সাহিত্যৰ পূৰ্বৰ ৰূপ হ’ল মৌখিক সাহিত্য। কিন্তু বৰ্তমান প্ৰাপ্ত সাধুবোৰৰ ৰূপ অৰ্বাচীন। কাৰণ সময়ৰ সোঁতত মুখ বাগৰি সাধুৱে অৰ্বাচীন ৰূপ লয়।

আধুনিক সাহিত্যৰ দৃষ্টিভংগীৰে সাধুবোৰৰ মূল্য হয়তো বৰ বেছি নহয়। কাৰণ সাধুকথাৰ মাজত সূক্ষ্ম কলাবোৰ নাথাকে। তথাপি মানুহৰ মনক ক্ষণিক সময়ৰ বাবে হ’লেও কল্পনাৰ ৰাজ্যলৈ লৈ যাব পৰা একমাত্ৰ মাধ্যম হৈছে সাধুকথা। কোৱা হয় আধুনিক মানুহ যুক্তিবাদী তথা চিন্তাশীল। এনে মানুহে সাউদৰ পুতেকে অজান ঠাইলৈ ডিঙা মেলি দিয়াৰ মাজত কোনো যুক্তি বিচাৰি নাপায়। কিন্তু আধুনিক মনবোৰ কেৱল মাত্ৰ যুক্তি, চিন্তা এইবোৰৰ মাজতে থাকিব বিচাৰেনে? কেতিয়াবা মনটোৱে অৰাজককো বাস্তৱ কৰিব নিবিচাৰেনে বা নাভাৰেনে? হয়তো ইয়াতে সাধুকথাৰ লগত আধুনিক

সমীন কলিতাৰ 'সংস্কৃতিৰ গৌৰৱ' (পাঁচগৰাকী অসমীয়া সংস্কৃতিৰ কাণ্ডাৰীৰ পৰিচয়মূলক জীৱনী)

ড° বিজয়কৃষ্ণ দলে

শিশু আৰু কিশোৰৰ মনত মহৎ বা বৰেণ্য ব্যক্তিসকলৰ আদৰ্শ জগাবলৈ জীৱনী সাহিত্যৰ প্ৰয়োজন যথেষ্ট আছে। কিন্তু শিশু আৰু কিশোৰ উপযোগী জীৱনী-গ্ৰন্থ লিখাটো বৰ সহজ কথা নহয়। অসমীয়া সাহিত্যত অনেক জীৱনী আছে যদিও শিশু আৰু কিশোৰ উপযোগী জীৱনীৰ সংখ্যা অধিক নহয়। এনে বহু জীৱনী আছে, যিবোৰত শিশু আৰু কিশোৰৰ কোমল মন-মগজুক স্পৰ্শ কৰিব পৰাকৈ মহৎ লোকসকলৰ জীৱন-কাহিনী কলাসূলভভাৱে উপস্থাপন কৰিব পৰা নাই। গতিকে তেনে জীৱনীক শিশু আৰু কিশোৰ উপযোগী জীৱনী বুলিব নোৱাৰি। উল্লেখযোগ্য যে, শিশু আৰু কিশোৰৰ মনবোৰ স্বাভাৱিকতেই কোমল, কল্পনা-প্ৰবণ। বীৰপূজাৰ মনোভাৱ এই সময়তে প্ৰকট হয়। সেয়ে তালৈ দৃষ্টি ৰাখি তেওঁলোকৰ বাবে জীৱনী লিখাটো এক ডাঙৰ প্ৰত্যাহ্বান। কিন্তু বিষয়-বাছনি, কল্পনা শক্তি আৰু আকৰ্ষণীয় ঠাঁচ—এই তিনিটা গুণৰ কাৰণে কেতিয়াবা ডাঙৰৰ কাৰণে ৰচনা কৰা গ্ৰন্থও শিশু বা কিশোৰ উপযোগী হয়। থাওকতে আমাৰ মনলৈ আহিছে কেইখনমান জীৱনীৰ নাম, যিবোৰ প্ৰকৃতভাৱে শিশু আৰু কিশোৰ উপযোগী জীৱনী বুলিব পাৰি। যথা—শশী শৰ্মাৰ 'আমাৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ' (১৯৯০), কৃষ্ণকান্ত ভট্টাচাৰ্যৰ 'অকণিৰ মাধৱদেৱ' (১৯৭০), বীৰেন ভট্টাচাৰ্যৰ 'নীৰৱ সাধক বাণীকান্ত কাকতি' (১৯৮৭), যোগেন্দ্ৰনাৰায়ণ

অন্তৰীক্ষ

বাৰ্ষিক প্ৰকাশ ২০২১ -২০২২

৩৪ বছৰ, ২৭ সংখ্যা

সদৌ শূৱালকুছি উদীয়মান বুৱৰ সমাজ

সম্পাদক : কুঞ্জমোহন ডেকা

নবকান্ত বৰুৱাৰ ভিন্নসূৰী উপন্যাস : পটাচাৰা

ড° মনালিছা বৰা

অসমীয়া সাহিত্যৰ এজন অন্যতম প্ৰথিতযশা সাহিত্যিক হ'ল নবকান্ত বৰুৱা। তেওঁ একাধৰে কবি, নাট্যকাৰ, ঔপন্যাসিক, শিশু সাহিত্যিক, সাহিত্য সনালোচক, অনুবাদক আৰু গীতিকাৰ। ১৯২৬ চনত জন্ম গ্ৰহণ কৰা এইগৰাকী ঔপন্যাসিকে কেইবাখনো উপন্যাস ৰচনা কৰি অসমীয়া উপন্যাস সাহিত্যক সমৃদ্ধ কৰি থৈ গৈছে। নবকান্ত বৰুৱাই ৰচনা কৰা উপন্যাস কেইখন হ'ল - কপিলীপৰীয়া সাধু, ককাদেউতাৰ হাড়, গৰমা কুঁৱৰী, মানুহ আটাইবোৰ ধীপ, অপদাৰ্থ, এই ভিক্ষুণী, পটাচাৰা আৰু অহিসেয়াৰ জুই (অসম্পূৰ্ণ)। 'ককাদেউতাৰ হাড়' উপন্যাসৰ বাবে নবকান্ত বৰুৱাই সাহিত্য অকাডেমি বঁটা লাভ কৰে। অসমীয়া সাহিত্যৰ এই গৰাকী অন্যতম কথা সাহিত্যিক নবকান্ত বৰুৱা ঔপন্যাসিক হিচাপেও অসমীয়া সাহিত্যত অতি জনপ্ৰিয়।

নবকান্ত বৰুৱাৰ এখন ভিন্নসূৰী উপন্যাস হ'ল 'পটাচাৰা'। ১৯৯০ চনত প্ৰকাশ পোৱা বৰুৱাৰ এই উপন্যাসখন আকাৰত নিচেই সৰু যদিও ইয়াৰ বিষয়বস্তু চিত্ৰাকৰ্ষক। বৌদ্ধ গাঁথাৰ ভিত্তিত এই উপন্যাস ৰচনা কৰা বৰুৱাৰ উপন্যাসখনত সসোৰ যাত্ৰাত সকলো হেৰুওৱা এগৰাকী দুৰ্ভাগীয়া নাৰীৰ সংঘাতপূৰ্ণ জীৱনৰ কথা বৰ্ণিত হৈছে। নবকান্ত বৰুৱাৰ বৌদ্ধ ধৰ্ম আৰু বুদ্ধৰ জীৱন সম্পৰ্কে যথেষ্ট আকৰ্ষণ আছিল আৰু সেয়ে তেওঁ বুদ্ধৰ জীৱন আৰু বৌদ্ধধৰ্মৰ বিষয়ে দীৰ্ঘদিনীয়া অধ্যয়নত ব্ৰতী হৈছিল। যোধকৰো এই বিষয়ৰ প্ৰতি তেওঁৰ আন্তৰিক অনুধাবন আৰু বৌদ্ধ ভিক্ষুসকলৰ পৰা লাভ কৰা

সাহিত্যই তেওঁক এনে ধৰণৰ উপন্যাস ৰচনা কৰিবলৈ আগ্ৰহান্বিত কৰিছিল। নবকান্ত বৰুৱাই এসময়ত বৌদ্ধ ভিক্ষুসকলে ৰচনা কৰা খেৰীপাৰাসমূহ অধ্যয়ন কৰিছিল। এই খেৰীপাৰা আৰু তাৰে অৰ্থ কথোৰ ভাঙনিক মূল বিষয়বস্তু হিচাপে লৈ নবকান্ত বৰুৱাই 'মানুহ আটাইবোৰ ধীপ' আৰু 'পটাচাৰা' এই দুখন ভিন্নসূৰী উপন্যাসৰ জন্ম দিয়ে। বৌদ্ধ ধৰ্মৰ মাজত প্ৰতিফলিত হোৱা যি মানৱীয় চিত্ৰ গাঁথা সমূহৰ মাজেৰে প্ৰকাশ পাইছে সেই মানৱীয় চিত্ৰ ৰূপায়ণৰ উদ্দেশ্যে নবকান্ত বৰুৱাই এনে উপন্যাস ৰচনাত হাত দিয়ে।

'মানুহ আটাইবোৰ ধীপ'ৰ দৰে 'পটাচাৰা' উপন্যাসখনো যেন লেখকৰ আত্মকথনহে। বৌদ্ধ ধৰ্মৰ জ্ঞান আৰু তাৰ প্ৰতি থকা লেখকৰ অনুৰাগে এনে ভিন্নধৰণৰ উপন্যাস ৰচনা কৰিবলৈ লেখকক অনুপ্ৰেৰণা যোগাইছিল। বৌদ্ধ গাঁথাক আশ্ৰয় হিচাপে লৈ ৰচনা কৰা নবকান্ত বৰুৱাৰ 'পটাচাৰা' এখন সৰু উপন্যাস। এই উপন্যাসখন প্ৰথমে 'এৰি ভিক্ষুণী' নামেৰে ১৯৮৭ চনত 'আজিৰ সময়' নামৰ এখন সাহিত্য পত্ৰিকাৰ এক বিশেষ সংখ্যাত প্ৰকাশ হৈছিল। উপন্যাসখনত বুদ্ধদেৱৰ কৰুণাৰ কথা আছে যদিও ইয়াৰ কেৱল তাৰ হ'ল মানৱতা। অৰ্থাৎ নাৰীক আশ্ৰয় আৰু নিৰাপত্তাৰ এক মানৱীয় কাহিনী উপন্যাসখনৰ মাজেদি বিবৃত হৈছে। ফলস্বৰূপে উপন্যাসখনৰ কাহিনীয়ে এক বিশেষ গুৰু লাভ কৰিছে।

বৌদ্ধ গাঁথাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ৰচনা কৰা এই 'পটাচাৰা' উপন্যাসখনত এনে এগৰাকী নাৰীৰ কল্পনা কৰা

মহাপুৰুষীয়া ধৰ্ম্মালোচনী সভা
শ্ৰীশ্ৰী শঙ্কৰদেৱ মন্দিৰ, শুৱালকুছি
শতবাৰ্ষিকী উদযাপন সামৰণী অনুষ্ঠান
২৫, ২৬, ২৭, ২৮, ২৯ ছেপ্তেম্বৰ, ২০২৩ ব্ৰীহস্পতি

শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ মন্দিৰ আৰু বালিচৰ ক্ষেত্ৰ, শুৱালকুছি

সম্পাদক— কুঞ্জমোহন ডেকা

স্বৰ্গমুক্তি ————— সৰ্বগুণাকৰ ————— স্বৰ্গমুক্তি

মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ আৰু শ্ৰীমাধৱদেৱৰ বৰগীত —এটি পৰ্যালোচনা—

ড° মনালিছা বৰা

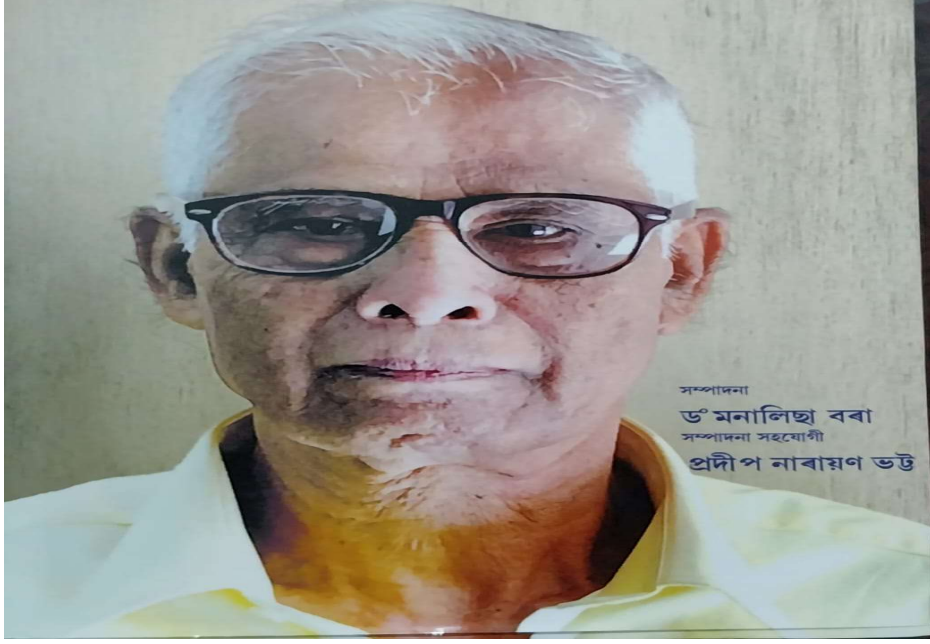
নববৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ দুজনা গুৰু মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ আৰু মহাপুৰুষ মাধৱদেৱৰ বিভিন্ন সাহিত্যবাজিৰ ভিতৰত বৰগীতসমূহ অন্যতম। অসমৰ বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ পৰম্পৰাত বৰগীতসমূহৰ এক বিশেষ মূল্য আছে। গুৰু দুজনাই অসমত বৈষ্ণৱ ভক্তি আন্দোলনটিক সাফল্যমণ্ডিত কৰিবলৈ এই আধ্যাত্মিক ভক্তিমূলক গীতসমূহৰ সৃষ্টি কৰে যিবোৰ গীত ভাব, ভাষা, সুৰ আৰু বিষয়বস্তু এই সকলো দিশতে আন সাধাৰণ গীতসমূহতকৈ পৃথক। বৈষ্ণৱ গুৰু দুজনাই এই গীতসমূহক বৰগীত বুলি নামকৰণ কৰা নাই। ভাব-ভাষাৰ ফালৰ পৰা এই গীতসমূহ আনবোৰ গীততকৈ শ্ৰেষ্ঠ হোৱা বাবে পিছৰ কালৰ বৈষ্ণৱ ভক্ত আৰু চৰিতকাৰসকলে গুৰু দুজনৰ গীতসমূহক পৃথক কৰি দেখুৱাবলৈ 'বৰগীত' আখ্যানে বিভূষিত কৰে। ড° বাণীকান্ত কাকতিয়ে উচ্চ নৈতিক আৰু আধ্যাত্মিক ভাৱৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত এই বৰগীতসমূহক 'Noble Numbers' বুলি উল্লেখ কৰিছে। অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জী প্ৰণেতা ড° সত্যেন্দ্ৰ নাথ শৰ্মাই এনেদৰে মন্তব্য কৰিছে — "বিষয়বস্তুৰ মহত্ব, বচনাত্মকীৰ সৌষ্ঠৱ আৰু শাস্ত্ৰীয় সুৰৰ গাভীৰ্য আৰু কল্পনাৰ সংযমে মহাপুৰুষৰ দ্বাৰা ৰচিত এই গীতসমূহক সমসাময়িক আন শাস্ত্ৰীয় সুৰযুক্ত গীতৰ পৰা পৃথক কৰিছে আৰু এই কাৰণেই ইয়াক সাধাৰণ গীতৰ বিপৰীতে বৰগীত বোলা হয়।" (অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত, পৃঃ ১২৯)

শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ আৰু মাধৱদেৱে ৰচনা কৰা বৰগীতসমূহক বিষয়বস্তু অনুযায়ী ছটা ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি। সেই ভাগ কেইটা হ'ল — লীলা, বিৰহ, বিৰক্তি, পৰমাৰ্থ, চৌৰ আৰু চাতুৰি। ইয়াৰে লীলা বিষয়ক বৰগীতসমূহত পৰম পুৰুষ ভগৱানৰ বিভিন্ন লীলা মজাৰ কথা প্ৰকাশ পাইছে। সেইদৰে কৃষ্ণ বৃন্দাবনৰ পৰা মথুৰালৈ গুছি যোৱাত কৃষ্ণৰ অবৰ্তমানত নন্দ যশোদা আৰু গোপ-গোপীসকল কেনেদৰে বিৰহত কাতৰ হৈ পৰিছিল আৰু নন্দ-যশোদা, গোপবালক আৰু গোপীসকলক এৰি থৈ গৈ কৃষ্ণৰ মনতো কেনে বিৰহৰ সৃষ্টি হৈছিল সেই কথা বিৰহ বিষয়ক গীতত সুন্দৰভাৱে চিত্ৰিত হৈছে। বিৰক্তি বিষয়ক বৰগীতবোৰৰ মাজেৰে গুৰু দুজনাই মায়াময় সংসাৰৰ প্ৰতি বিৰক্তি বা বিষয় বাসনাৰ প্ৰতি অনাসক্তি প্ৰকাশ কৰিছে। আকৌ পৰমাৰ্থ বিষয়ক বৰগীতসমূহত পৰম পুৰুষ ভগৱাই যে একমাত্ৰ সত্য আৰু মায়াময় সংসাৰত হৰি ভক্তিয়েই যে প্ৰধান সেই কথা প্ৰতিফলিত হৈছে। সেইদৰে চৌৰ আৰু চাতুৰীযুক্ত বৰগীতসমূহত পৰম পুৰুষস্বৰূপ সিং কৃষ্ণই কেনেকৈ গোৱালীঘৰত সোমাই লবন চূৰ কৰে আৰু ধৰা নপৰিবলৈ নানা ধৰণৰ দুস্তালি বা চাতুৰী কৰে তাৰ সুন্দৰ বৰ্ণনা পোৱা যায়। মুঠতে গুৰু দুজনৰ এই আটাইবোৰ বৰগীতৰ মাজেৰে ভগৱন্তৰ মহিমাৰ কথাই ব্যক্ত হৈছে।

মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱৰ বৰগীত :

মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱে বাবুৰুৰি বৰগীত ৰচনা কৰিছিল বুলি গুৰু চৰিতত উল্লেখ পোৱা যায় যদিও প্ৰাপ্ত

সমীন কলিতাৰ শিশু সাহিত্য: এক অবলোকন

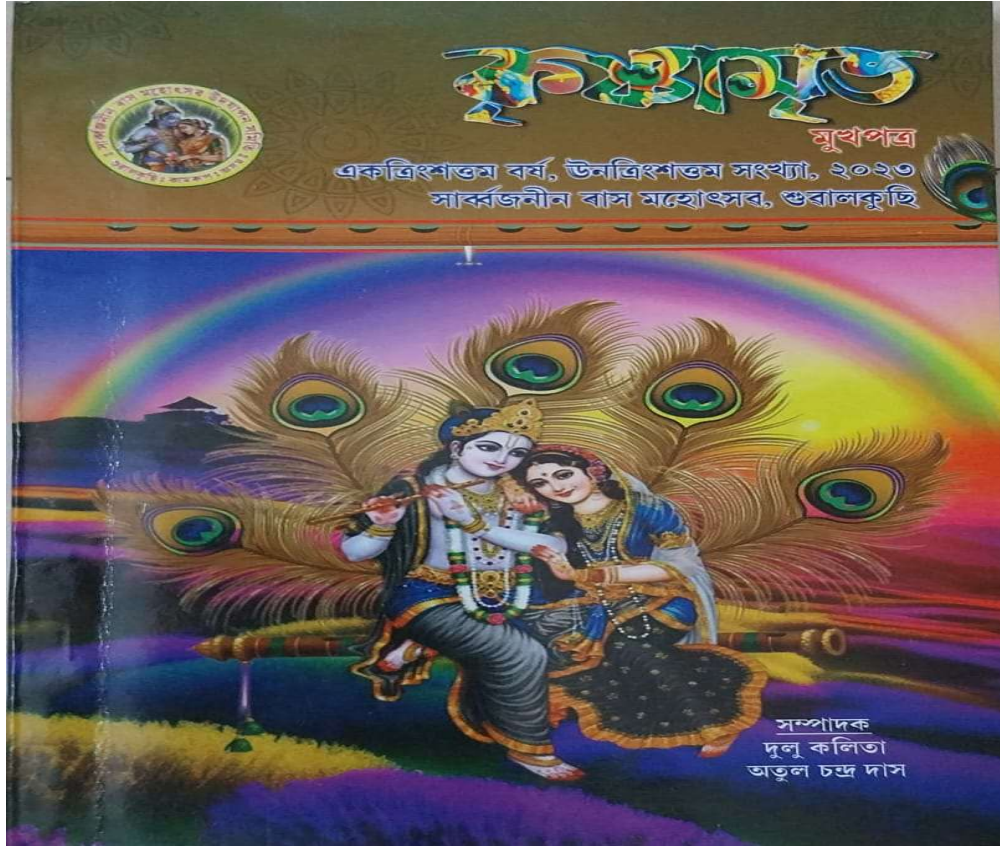

সমীন কলিতাৰ শিশু সাহিত্য : এক চমু পৰিচয়

ড° মনালিছা বৰা

অসমীয়া সাহিত্য জগতৰ বিভিন্ন দিশত অনবদ্য অৱদান আগবঢ়োৱা এগৰাকী বিশিষ্ট সাহিত্যিক হ'ল সমীন কলিতা। এইগৰাকী সাহিত্যিকে ছাত্ৰ অৱস্থাৰ পৰা বৰ্তমানলৈকে নিৰলসভাৱে সাহিত্য সৃষ্টিত ব্ৰতী হৈ আছে। সহজ-সৰল, বিনয়ী, কষ্ট সহিষ্ণু, স্পষ্টবাদী আৰু প্ৰচাৰ বিমুখ সমীন কলিতা পেচাত এজন সাংবাদিক। এগৰাকী সাংবাদিক হিচাপে সংবাদ সেৱাৰ লগত জড়িত হৈ নিৰৱচ্ছিন্নভাৱে বিভিন্ন ধৰণৰ সাহিত্য সৃষ্টি কৰাটো বৰ সহজ নহয় যদিও সাহিত্য আৰু সাংবাদিকতা - এই দুয়োটা বিষয়তে কলিতাই অভূতপূৰ্ব বৰঙণি আগবঢ়াই আহিছে। গল্প, উপন্যাস, জীৱনী, শিশু সাহিত্য, ইতিহাস সম্বন্ধীয় আদি বিভিন্ন দিশৰ প্ৰায় ৫০ খনৰো অধিক গ্ৰন্থ ৰচনা কৰি সমীন কলিতাই অসমীয়া সাহিত্য জগতত নিজৰ এখন সুকীয়া আসন দখল কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

কামৰূপ জিলাৰ অন্তৰ্গত ইতিহাস প্ৰসিদ্ধ তীৰ্থ নগৰী হাজোৰ ওচৰৰ ক্ষুদ্ৰদধি গাঁৱত ১৯৫১ চনৰ ৭ ফেব্ৰুৱাৰীত সাহিত্যিক সমীন কলিতাৰ জন্ম হয়। তেওঁৰ পিতৃৰ নাম হ'ল কাতিয়া কলিতা আৰু মাতৃৰ নাম হ'ল ফুলেশ্বৰী

কুমুদাবতী, উনত্রিশতম সংখ্যা, ৩১ সংখ্যক সাকৰ্ৰজনীন বাস মহোৎসৱ, শুৱালকুছি

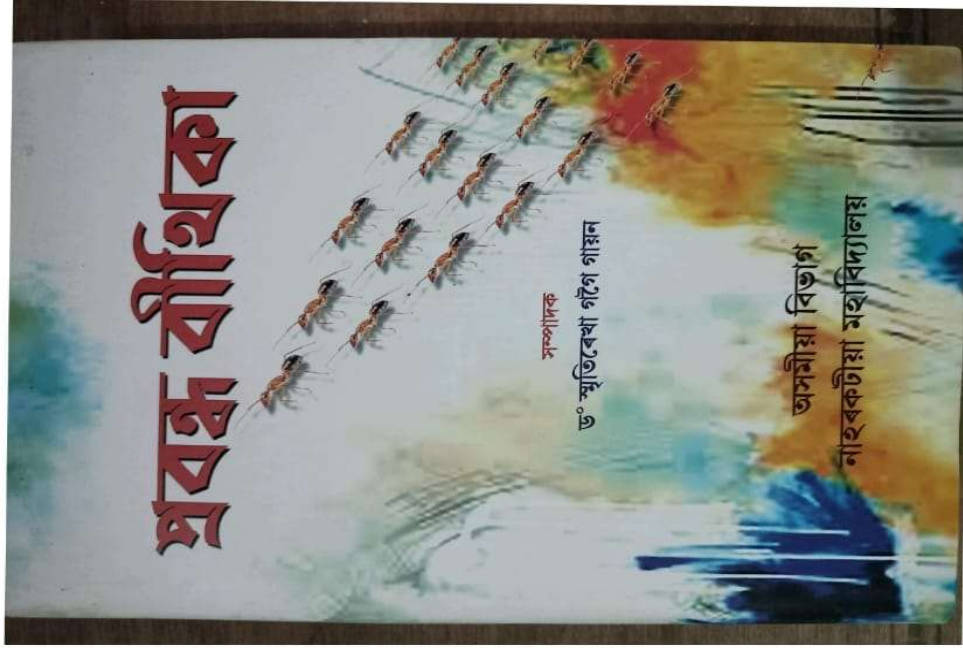
শংকৰদেৱৰ 'দশম'ৰ 'বাসলীলা'ত প্ৰকাশিত ভগৱৎ ভক্তি

০ ড° মনালিছা বৰা

অসমত নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ পাতনি মেলা মহাপুৰুষ শংকৰদেৱৰ সাহিত্যৰাজিৰ ভিতৰত এখন অন্যতম অনুবাদ কাব্য হ'ল 'দশম'। মহৰ্ষি বেদব্যাস ৰচিত ভাগৱত মহাপুৰাণৰ দশম স্কন্ধৰ ১-৪৯ অধ্যায় লৈকে ঐতিহাসিক আদি দশম বুলি কোৱা হয় আৰু মহাপুৰুষ শংকৰদেৱে ইয়াৰে ১-৪৭ অধ্যায় লৈকে প্ৰাঞ্জলভাৱে ভাঙনি কৰে। অৰ্থাৎ শংকৰদেৱৰ আদি দশম কাব্য ভাগৱত মহাপুৰাণৰ দশম স্কন্ধৰ আদিছোৱাৰ প্ৰাঞ্জল ভাঙনি। অনুবাদ গ্ৰন্থ হ'লেও শংকৰদেৱৰ 'দশম' কাব্য বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ প্ৰধান চাৰি পুথিৰ অন্যতম; য'ত শিশু কৃষ্ণৰ দুষ্টালি, সমন্বীয়াৰ লগত খেল-ধেমালি, যশোদাৰ মাতৃসুলভ ব্যৱহাৰ আৰু গোপীসকলৰ কৃষ্ণৰ প্ৰতি গভীৰ

অনুৰাগ বাস্তৱ আৰু সজীৱভাৱে বৰ্ণিত হৈছে এইবোৰৰ মাজেৰে শ্ৰীকৃষ্ণৰ শ্ৰেষ্ঠত্ব আৰু আধ্যাত্মিক তত্ত্ব প্ৰকাশিত হৈছে। তদুপৰি বিষয়বস্তু, বৰ্ণনাৰীতি, ভাষাৰ সৌষ্ঠৱ আৰু ভক্তিৰ গাঢ়তাৰ বাবেও শংকৰদেৱৰ 'দশম' কাব্য অন্যতম শ্ৰেষ্ঠ গ্ৰন্থৰূপে স্বীকৃত হৈছে।

'বাসলীলা' বা 'বাসক্ৰীড়া' ভাগৱত মহাপুৰাণ

প্ৰবন্ধ বীথিকা
Prabandha Bithika
A collection of research article about Assamese Language, Literature and Culture, edited by Dr Smrity Rekha Gogoi Gayan, Associate Professor, Department of Assamese, Naharkatiya College, Published by Department of Assamese, Naharkatiya College, Naharkatia, Dibrugarh Assam-786610, Price Rupees Four Hundred Fifty Only.
1st Edition : October, 2023 Price : INR 450.00

ISBN : 978-93-92610-54-7

প্ৰকাশক : অসমীয়া বিভাগ, নাহৰকটীয়া মহাবিদ্যালয়, ডিব্ৰুগড়, অসম-৭৮৬৬১০
প্ৰথম প্ৰকাশ : অক্টোবৰ, ২০২৩
মূল্য : ৪৫০.০০ টকা

সম্পাদনা সমিতি
উপদেষ্টা : ড° জ্যোতিহাসন কোঁৱৰ
সম্পাদক : ড° স্মৃতিৰেখা গগৈ গায়ন
সম্পাদনা সহযোগী : বসুমতী সোশোৱাল
ড° জ্যোতিৰেখা গগৈ
ড° পৰ্ণেশ বনিক
ড° সঞ্জীতা গগৈ

অক্ষৰ বিন্যাস, সংগ্ৰহণ : ড° পৰ্ণেশ বনিক
প্ৰচ্ছদ : বিতু বৰগোহাঁই

মুদ্ৰক : বামদেবু প্ৰিণ্টিং, মুলাচুক, ডিব্ৰুগড়

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, resold, hired out, or otherwise circulate in any form or by any means electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, or stored on any retrieval system of any nature without the publisher's written consent in form of binding cover. This right is asserted by the publisher in accordance with the Copyright Act, 1957 (as amended)

ড° বিজয়কৃষ্ণ দলে

মিচিং লোকশিল্প-কলা : পৰম্পৰা আৰু পৰিৱৰ্তন

লোকজীৱনৰ পৰাই লোকশিল্পৰ জন্ম হয়। গ্ৰাম্য সমাজ আৰু গ্ৰাম্য জনজীৱনক কেন্দ্ৰ কৰি যিবোৰ শিল্পকলাৰ সৃষ্টি হয় সেয়াই লোকশিল্প। লোকশিল্প কোনো এক নিৰ্দিষ্ট ভৌগোলিক প্ৰাকৃতিক পৰিবেশত অনাথৰী বা অল্প শিক্ষিত কৃষিজীৱি গাঁৱলীয়া লোকৰ জীৱন, ধৰ্ম, বিশ্বাস, পূজা-পাৰ্বন আদি গ্ৰাম্য জীৱন-দৰ্শনৰ ভিত্তিত চহা লোকৰ দ্বাৰা সৃষ্টি হয়। লোকশিল্প-কলাই সমাজ-জীৱনৰ ঐতিহ্য পৰম্পৰাৰ স্বাক্ষৰ বহন কৰে। গাঁৱৰ মাটি-পানী, জলবায়ুৰ লগত শাৰীৰিক আৰু আৱেগিকভাৱে সংলগ্ন প্ৰতিজনৰেই গাঁও তথা সমাজৰ প্ৰতিটো কামৰেই সমান অংশীদাৰ। সমাজ এখনত বসবাস কৰা লোকসকল বেলেগ জাতি, বেলেগ ধৰ্ম হ'লেও তেওঁলোক প্ৰতিজনৰেই গৌষ্ঠীবোধ আৰু পৰম্পৰাৰ প্ৰতি সহজাত আনুগত্য থাকে।

ভৌতিক সংস্কৃতিৰ মাধ্যম বাঁহ, বেত, কাঠ, মাটি, ধাতু, শিল, খেৰ, মৰাপাট, গছৰ ছাল আদি। অৰ্থাৎ চান্দুৰ বস্ত্ৰৰ সমষ্টিয়েই হ'ল ভৌতিক সংস্কৃতি। ভৌতিক সংস্কৃতিৰ উৎস হ'ল জীৱনৰ অভিজ্ঞতা,

CORE MICROBIOME

**IMPROVING CROP QUALITY
AND PRODUCTIVITY**

EDITED BY

**JAVID A. PARRAY | NOWSHEEN SHAMEEM
ELSAYED FATHI ABD-ALLAH | MOHAMMAD YASEEN MIR**

Microbial Prospects in Sediment Denitrification of Eutrophic Wetland Ecosystems

Rupak Kumar Sarma and Kamal Choudhury

Department of Botany, SBMS College, Sualkuchi, Assam 781103

Introduction

Nitrogen (N) has a significant impact on the proper functioning of ecological processes [1]. It is an essential element of many biomolecules required for the primary nutrients of life, which ultimately regulates productivity in different ecosystems. However, in the past few years, human-induced global alternation of the N cycle has led to general eutrophication and stoichiometric unbalances in wetland ecosystems [2]. The terrestrial mechanisms to release N back into the atmosphere to keep reactive N (mostly ammonium and nitrate) within the “safety” threshold has been subject to a thorough investigation [3]. However, the sediment denitrification processes in eutrophic wetland ecosystems need more investigations. The basic knowledge on sediment denitrification and nitrification–denitrification coupling in freshwater ecosystems is limited, including plant–microbe interaction in submerged aquatic vegetation [4]. Macrophytic populations are considered as major dominating plants in eutrophic systems [5]. The highly porous underground biomass of macrophytes is known to capture sediment carbon dioxide (CO₂) in carbon-rich eutrophic systems [6]. The carbon-rich rhizosphere of macrophytes may attract diverse groups of microbial populations, which may play a significant role in maintaining different biogeochemical cycles.

Moreover, concrete investigations are lacking in this aspect. Molecular characterization of nitrifiers and denitrifiers in macrophyte rhizosphere has been poor in urban eutrophic lakes [7]. Similarly, the abundance study of nitrite reducing biomarkers (*nirK* and *nirS*) and bacterial/archaeal ammonia-oxidizing genes (*amoA*-AOA and *amoA*-AOB) needs further improvements. Macrophyte rhizosphere ecosystems may significantly influence the diversity and abundance of *air* and *amoA* genes that enhance the process of denitrification and retard natural eutrophication. Overall, investigations are going on across the globe to understand hidden possibilities. This chapter gives a brief idea about the importance of macrophyte rhizosphere inhabiting nitrifiers and denitrifiers in coupled nitrification and denitrification in eutrophic water ecosystems.

— সম্বন্ধিকা

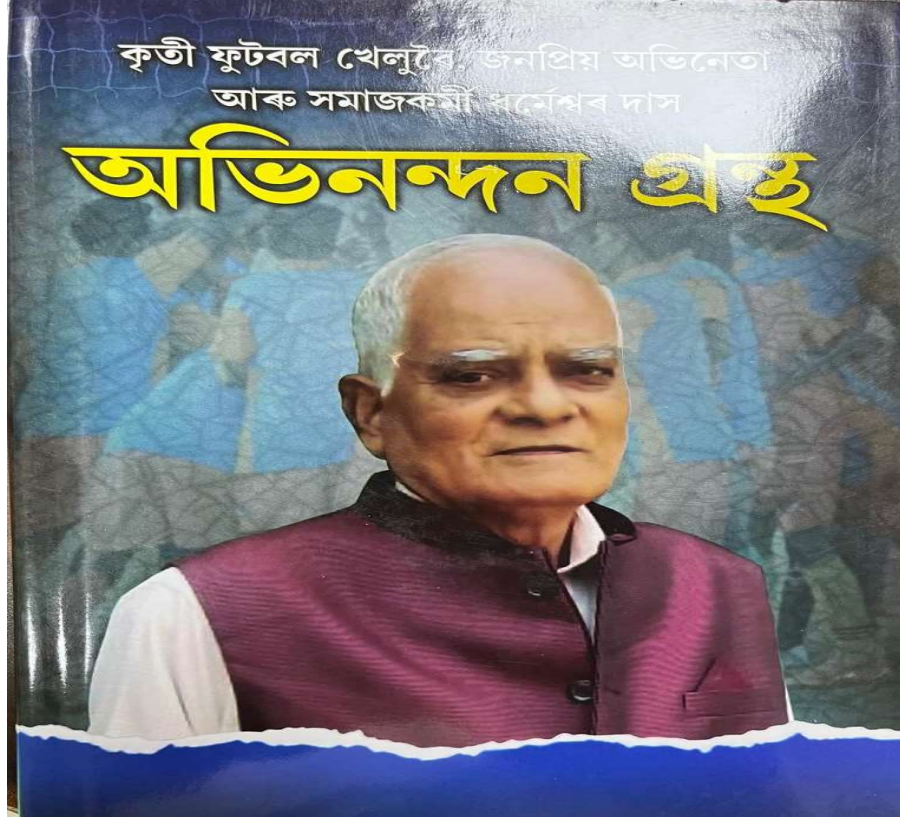
শুৱালকুছি বুদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয় ঃ এটি চমু অৱলোকন

ড° যোগেশ ডেকা
সহযোগী অধ্যাপক, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ
শুৱালকুছি বুদৰাম মাধৱ সত্ৰাধিকাৰ মহাবিদ্যালয়

শুৱালকুছি অসমৰ এখন ঐতিহ্যমণ্ডিত উন্নত গাঁও। ধৰ্ম আৰু কৰ্ম সংস্কৃতিৰ মিলন ভূমি এই গাঁওখনি। পাট-মুগাৰ কাপোৰৰ বাবে শুৱালকুছি জগত বিখ্যাত। আমাৰ দেশে স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ পিছত অসমৰ আন ঠাইৰ নিৰ্ভিনাকৈ শুৱালকুছিতো আৰম্ভ হ'ল উচ্চশিক্ষাৰ অনুষ্ঠান গঢ়ি তোলাৰ প্ৰচেষ্টা। শুৱালকুছি কুছিত কেইগৰাকীমান বিদ্যানুবাগী ডাঃ নাৰায়ণ চন্দ্ৰ কাকতি, সিদ্ধিৰাম দাস আৰু কৃষ্ণৰাম মেধিয়ে উচ্চশিক্ষানুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠাৰ সপোন সাকাৰ কৰিবলৈ প্ৰথমে কৃষ্ণৰাম মেধিৰ ঘৰতে সভা এখন অনুষ্ঠিত কৰিলে আৰু ইয়াতেই মহাবিদ্যালয় স্থাপনৰ ৰূপৰেখা তৈয়াৰ কৰিলে। পৰবৰ্তী সময়ত ডাঃ গণেশ চন্দ্ৰ দাসদেৱক সভাপতি আৰু সমাজকৰ্মী হেমকান্ত দাস আৰু উদ্যমী যুৱক কৰ্মেশ্বৰ বৈশ্যক যুটীয়া সম্পাদক হিচাপে লৈ সমিতি এখন গঠন কৰিলে। শুৱালকুছি আৰু ইয়াৰ দাঁতিকাষৰীয়া ৰাইজ মহাবিদ্যালয় স্থাপনৰ বাবে মাৰবান্ধি থিয় হ'ল। মুষ্টি-ভিক্ষাৰ যোগেদি সকলো শ্ৰেণীৰ জনসাধাৰণ এই পৱিত্ৰ কামৰ অংশীদাৰ হ'ল। আন্তঃগাঁথনি নিৰ্মাণৰ কামত ৰাইজে শ্ৰমদান কৰিলে। শেষত শুৱালকুছিবাসী ৰাইজৰ প্ৰাণপ্ৰাত শ্ৰম আৰু অশেষ ত্যাগৰ ফলত মহাবিদ্যালয় স্থাপনৰ আশা পূৰ্ণ হ'ল। স্মৰণীয় যে ঈশ্বৰ শ্ৰীশ্ৰীহাটীসত্ৰৰ সত্ৰাধিকাৰ

মহাবিদ্যালয়ৰ উদ্বোধনী অনুষ্ঠানৰ দিনাখন গোটেই শুৱালকুছিতে উদুলি-মুদুলি পৰিবেশ। সিদিনা শুৱালকুছিত পুষ্পবৃষ্টি। ফুলেৰে ভৰি পৰিল সমগ্ৰ শুৱালকুছি। ঘৰে ঘৰে কলপুলি পুতি, চাকিবন্তি জ্বলাই উদ্বোধনী অনুষ্ঠানৰ মুখ্য অতিথি গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ তদানীন্তন উপাচার্য এইচ. জে. টেইলৰ মহোদয়ক উদ্গ্ৰ আদৰণি। শুৱালকুছিৰ পৰম্পৰাৰে খোল-তাল, মুদদ বজাই বিশিষ্টসকলক সভাস্থলীলৈ আদৰি আনিলে। মঞ্চত উপবিষ্টসকলক চন্দনৰ তিলক পিন্ধাই দিলে। টেইলৰ মহোদয় অভিভূত হৈ পৰিল। গোটেই অনুষ্ঠানটো এক পৱিত্ৰ মানৱিক অনুষ্ঠানত পৰিণত হ'ল। এই উদ্বোধনী অনুষ্ঠানত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সেইসময়ৰ ইংৰাজী বিভাগৰ অধ্যাপক, পণ্ডিত ড° অমৰেশ দত্তই সন্মানীয় অতিথিৰ আসন গুৱনি কৰিছিল।

মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰথমগৰাকী অধ্যক্ষ আছিল ড°

জীৱন যুঁজৰ অক্লান্ত সৈনিক

৩০ দিলীপ কুমাৰ শৰ্মা

শ্ৰীযুত ধৰ্মেশ্বৰ দাস মোৰ সহকৰ্মী তথা সুযোগ্য সন্তান ড° দীপুল কুমাৰ দাসৰ পিতৃ। ড° দাসৰ ঘৰলৈ মই কেবাবাৰো গৈছোঁ। পিতৃৰ সৈতে বহু কথা পাতিছোঁ আৰু ব্যক্তিগৰাকী সম্পৰ্কে এটা ধাৰণা কৰিব পাৰিছোঁ। মানুহগৰাকী বৰ সহজ-সৰল আৰু স্বল্পভাষী। অচিনাকি মানুহকো সহজতে আপোন কৰি ল'ব পৰা গুণ তেখেতৰ আছে। কথা পাতোঁতে মুখত মিঠা হাঁহি এটা লাগি থাকে। মাজে মাজে বসিকতাও কৰে।

সৰুৰে পৰা শ্ৰীযুত ধৰ্মেশ্বৰ দাসৰ ফুটবলৰ প্ৰতি আগ্ৰহ। অকল ফুটবলেই নহয় যিকোনো খেলৰ প্ৰতি একান্ত আগ্ৰহ। আনকি অলপতে গুৱাহাটীৰ এখন নাৰ্চিংহোমত থকা সময়তো তেখেতে কেবিনত শুই শুই ভাৰতীয় ক্ৰিকেট দলৰ খেল উপভোগ কৰা বুলি তেখেতৰ পুত্ৰই মোক জনাইছিল।

আজিৰ পৰা ৩০-৪০ বছৰ আগতে যিখিনি মানুহে ঐকান্তিকতাৰে একোটা বিশেষ কামৰ প্ৰতি মনোনিৱেশ কৰি কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিছিল, প্ৰচাৰৰ অভাৱত তেওঁলোকে উপযুক্ত প্ৰশংসাৰ পৰা বঞ্চিত হৈছিল। একোটা বিশেষ অঞ্চলতে তেখেতসকলৰ প্ৰতিভাৰ খৰৰ সীমাৱদ্ধ আছিল। শ্ৰীযুত ধৰ্মেশ্বৰ দাস এনেকুৱা এজন ব্যক্তি আছিল।

নৱম শ্ৰেণীত পঢ়ি থাকোঁতে শ্ৰীযুত দাসৰ ফুটবল প্ৰতিভাৰ উমান পাই সেই সময়ৰ অসমৰ আগশাৰীৰ ফুটবল দল 'অসম পুলিচে' তেখেতক দললৈ আমন্ত্ৰণ জনাইছিল। কিন্তু পুলিচ চাকৰিৰ প্ৰতি তেখেতৰ কোনো মোহ নাছিল। সেইবাবে সেই আমন্ত্ৰণ বক্ষা নকৰিলে। 'অসম পুলিচ' দললৈ নগ'লেও নামনি অসমৰ বিভিন্ন ফুটবল দলে তেখেতক আমন্ত্ৰণ কৰি খেলিবলৈ লৈ গৈছিল।

এই খেলুৱৈসুলভ মনোভাৱৰ বাবেই শ্ৰীযুত ধৰ্মেশ্বৰ দাস পিছলৈকো মানসিকভাৱে স্বাস্থ্যবান হৈ থাকিল। প্ৰকৃতপক্ষে খেলুৱৈসকলো একো একোজন ধৰ্মেশ্বৰ দাস অভিনন্দন গ্ৰন্থ | ৭৪

সমাজহিতৈষী, পৰোপকাৰী ব্যক্তি ধৰ্মেশ্বৰ দাস

☪ দিপালী কলিতা

সকলো মানুহেই কষ্ট কৰে নিজক প্ৰতিষ্ঠিত কৰি সুখ-শান্তিৰে পৰিয়ালৰ সৈতে জীৱন নিৰ্বাহ কৰিবলৈ। তাৰ ভিতৰত খুব নগণ্যসংখ্যক মানুহেহে নিঃস্বার্থভাৱে নিজৰ উপৰি আনৰ বাবে ত্যাগ স্বীকাৰ কৰিবলৈ কুণ্ঠাবোধ নকৰে। ত্যাগৰ স্বীকৃতি সদায় আছে। অঞ্চলভিত্তিক হ'লেও শ্ৰদ্ধাৰ ধৰ্মেশ্বৰ দাস ডাঙৰীয়াই এই ক্ষেত্ৰত সদায় আগশাৰীত স্থান পাব। তেখেতে প্ৰতি মুহূৰ্ততে ৰাইজৰ বাবে নিজক উচৰ্গা কৰি পৰিয়ালৰ লগতে সমাজৰ বাবেও সেৱা আগবঢ়াই আহিছে। তেখেত এজন সফল আদৰ্শ পিতৃৰ গৌৰৱেৰে গৌৰৱাধিত। জীৱনৰ যাত্ৰা পথত পোৱা বাধা-বিঘিনি, দুখ-কষ্ট হেলাৰঙে অতিক্ৰমী তেখেতে আগবাঢ়িছে।

ধৰ্মেশ্বৰ দাসদেৱক লগ পোৱাৰ সৌভাগ্য ঘটিছিল তেখেতৰ গৃহত। প্ৰথম সাক্ষাততে থমকি ৰৈছিলোঁ; এইজন জানো সহকৰ্মী তথা ভাই ড° দীপুল দাসৰ পিতৃ হ'ব পাৰে? সেই মুহূৰ্তৰ আচৰণত (অবাক দৃষ্টি) নাজানো তেওঁক কেনেদৰে প্ৰভাৱিত কৰিছিল? আমাৰ সন্মুখৰ মানুহজন যথেষ্ট হাষ্ট-পুষ্ট, সুন্দৰ-সুঠাম এক অনন্য ব্যক্তিত্বৰে পৰিচিত। গলগলীয়া মাতেৰে, সুন্দৰ হাঁহিৰে তেওঁ আগবাঢ়ি আহি আমাৰ লগত চিনাকি হৈছিল আৰু সৌজন্যমূলক কথা-বতৰা পাতি ব্যস্ততাৰ বাবে আমাক বছৰাই থৈ আঁতৰি গৈছিল।

অন্য ব্যক্তিত্বৰ গৰাকী শ্ৰদ্ধাৰ ধৰ্মেশ্বৰ দাসদেৱৰ জন্ম হয় ১৯৪৪ চনৰ হাজো ৰাজহ চক্ৰ তথা বৃহত্তৰ দমদমা অঞ্চলৰ গাঁও কুলহাটীত। ঘৰখনৰ সৰু পুত্ৰ হোৱা বাবে তেওঁক সকলোৱে চান্দা বুলিয়েই মাতিছিল। ঘৰৰ আৰ্থিক অৱস্থা টনকীয়া নাছিল; সেইবাবেই ওচৰতে থকা মোমায়েকৰ ঘৰতেই ডাঙৰ-

ধৰ্মেশ্বৰ দাস অভিনন্দন গ্ৰন্থ | ৭৭

শ্ৰীধৰ্মেশ্বৰ দাস : ব্যক্তিত্বৰ জিলাঙনি

অতুল চন্দ্ৰ দাস

একো একোগৰাকী ব্যক্তিৰ ক্ষণিকৰ সান্নিধ্যই মানুহক চিৰকাল মোহিত কৰি ৰাখে। তেনে মোহিনীৰ নেপথ্যত থাকে ব্যক্তিগৰাকীৰ নিভাঁজ ভালপোৱা আৰু আকৰ্ষণীয় ব্যক্তিত্ব। কেতিয়াবা নামজ্বলা ব্যক্তিৰ সান্নিধ্যইয়ো মানুহক পুলকিত কৰিব নোৱাৰিব পাৰে, যিমানখিনি পুলকিত, আপ্লুত কৰিব পাৰে সমাজ জীৱনৰ স'তে নিবিড়ভাৱে সংযোজিত হৈ থকা আপাতঃ দৃষ্টিত সাধাৰণ মানুহ এগৰাকীৰ বিমল সান্নিধ্যই। মোৰ এই অৰ্ধ শতিকাযোৰা জীৱনতো এনেদৰে সান্নিধ্যৰ সুমধুৰ পুলক অনুভৱ কৰা এগৰাকী আকৰ্ষণীয়, ব্যক্তি হ'ল শ্ৰীধৰ্মেশ্বৰ দাস ডাঙৰীয়া।

মই তেখেতক খুড়া বুলি সম্বোধন কৰোঁ। তেখেতৰ দ্বিতীয় সুপুত্ৰ এগৰাকী অনুভৱী সুশিক্ষক ড° দীপুল কুমাৰ দাস মোৰ ভাতৃস্থানীয়। আমি সহকৰ্মী, বন্ধু যদিও আমাৰ মাজত ভাই-ককাইৰ ক্ৰিয়াত্মক অনুভৱটোহে তীব্ৰ আৰু সজীৱ। এতিয়ালৈ বৰ্তি থকা (অনাগত দিনৰ কথা আজিয়েই কৈ শেষ কৰিব নোৱাৰি) এই সোণসেৰীয়া আলিয়েদি উজাই গৈ মই শ্ৰীধৰ্মেশ্বৰ খুড়াৰ জীৱনৰ উমাল সান্নিধ্যৰ নিকটলৈ আহিছিলোঁ।

অক্টোবৰ মাহৰ কোনোবা এটা দিন আছিল। মই দীপুলৰ সৈতে তেওঁৰ ঘৰলৈ গৈছোঁ আৰু বহা কোঠাত বহিছোঁ। এগৰাকী ওখ-পাখ, আটিল চেহেৰাৰ লোক আগবাঢ়ি আহিছে। মোৰ যদি ভুল হোৱা নাই, পিছনত তেখেতৰ এখন ধূতি, গাত বনয়ন আৰু হাতত (নে ডিঙিত)? এখন ফুলাম গামোছা। ভাতৃ দীপুলে চিনাকি কৰাই দিছে, এয়া মোৰ দেউতা। এক মুহূৰ্ততে তেখেতে মোক মানসিকভাৱে ওচৰ চৰাই লৈছে মৰমেৰে, চেনেহেৰে এগৰাকী অনুভৱী পিতৃৰ ধৰ্মেশ্বৰ দাস অভিনন্দন গ্ৰন্থ | ৮০